فرم طرح دوره (Course Plan)

نام درس : پرستاری بهداشت مادر و نوزاد تعداد واحد: ۲	رشته تحصیلی: پرستاری	مقطع تحصیلی دانشجویان: کارشناسی	محل برگزاری: ساختمان کلاس ها	مدرس:اعظم کمالی	نیمسال تحصیلی: نیم سال اول ۱۴۰۲
دانشکده:پرستاری مامای	گروه آموزشی: پرستاری	روز و ساعت برگزاری کلاس: سه شنبه ۱۴-۱۶	تلفن و روزهای تماس:	آدرس دفتر: دانشکده پزشکی	آدرس ایمیل: a.kamali82588@gmail.com

هدف کلی درس: کسب دانش، نگرش و مهارت دانشجویان نسبت به بهبود سلامت مادران و نوزادان در راستای تامین سلامت جسمی ، روانی، اجتماعی و معنوی از لقاح تا کهنسالی

اهداف اختصاصی درس:

از فراگیران انتظار می رود در پایان دوره قادر باشند:

- **کلیات پرستاری مدران و نوزادان شامل؛ تعاریف، اهداف پرستاری بهداشت مادران و نوزادان، نظام ارائه خدمات بهداشت مادران و نوزادان و عوامل موثر، شاخص های مهم حیاتی در بهداشت مادران و نوزادان**
- **ساختمان دستگاه تناسلی و فیزیولوژی آن را شرح دهد (حیطه شناختی).**
- **مراحل لقاح، سیکل تخمدانی و سیکل آندومتر تشریح نمایند(حیطه شناختی).**
- **دوره باروری و ویژگی های آن راشرح دهد(حیطه شناختی).**
- **سندرم پیش از یائسگی ، یائسگی و عوامل موثر بر آن ، عوارض یائسگی و مراقبتهای مربوطه را شرح دهد(حیطه شناختی).**
- **اصطلاحات مامایی را تعریف کند(حیطه شناختی).**
- **روشهای تشخیص حاملگی را نام ببرد(حیطه شناختی).**
- **علائم و نشانه های بارداری را شرح دهد(حیطه شناختی).**
- **هورمونهای جفت را نام برده و عملکرد هورمون¬های جفت را بیان نماید(حیطه شناختی).**
- **فیزیولوژی جفت را توضیح دهد(حیطه شناختی).**
- **فیزیولوژی جنین را توضیح دهد(حیطه شناختی).**
- **تغییرات فیزیولوژیک دوران بارداری و تطابق دستگاههای مختلف بدن مادر را با بارداری توضیح دهد(حیطه شناختی) .**

- **مراقبت های متداول دوران بارداری را شرح دهد (ویزیت پره ناتال و مراقبتهای روزمره) (حیطه شناختی).**
- **مراقبتهای پرستاری در ناراحتی های جزئی در دوران بارداری راشرح دهد(حیطه شناختی).**
- **علائم هشداردهنده و مراقبت های پره ناتال در بارداری را شرح دهد(حیطه شناختی).**
- **روشهای مختلف ارزیابی سلامت جنین را شرح دهد(حیطه شناختی).**
- **مکانیسم زایمان طبیعی را شرح دهد(حیطه شناختی).**
- **مراقبتهای مراحل مختلف زایمان طبیعی را توضیح دهد(حیطه شناختی).**
- **مراقبتهای متداول بلافاصله پس از زایمان را شرح دهد(حیطه شناختی).**
- **مراقبتهای متداول دوران نفاس را شرح دهد(حیطه شناختی).**

منابع اصلی درس:

۱. بارداری وزایمان ویلیامز.کانینگهام،اف.گاس، ۲۰۲۲
۲. پرستاری بهداشت مادر و نوزاد میتراذوالفقاری ۱۴۰۱

منابع فرعی درس:

۱. پرستاری بهداشت مادر و نوزاد ربابه ضیغمی۱۳۸۸
۲. بیماریهای زنان برک و نواک(۲۰۲۰)
۳. مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران(راهنمای خدمات داخل وخارج بیمارستانی)-وزارت بهداشت ، دفترسلامت خانواده وجمعیت ،اداره سلامت مادران.

روش تدریس:

- ✓ **سخنرانی، پرسش و پاسخ ، فیلم آموزشی، بحث گروهی**

مسئولیت‌های فراگیران:

- ✓ **پاسخ دهی به سوالات و تکالیف**
- ✓ **دادن آزمون در پایان هر مبحث**

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

الف) در طول دوره: کوئیز و تکالیف درسی در پایان هر مبحث **بارم:** ٪۱۲,۵ کل نمره(۲,۵نمره)

آزمون میان ترم **بارم:** ۱۲,۵٪کل نمره(۲,۵نمره)

ب) پایان دوره: آزمون پایان ترم **بارم:** ۷۵٪ کل نمره(۱۵نمره)

سیاست مسئول دوره در مورد برخورد با غیبت و تاخیر دانشجو در کلاس درس:

۱-بیشتر از سه جلسه غیبت حذف درس لحاظ میشود

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس: عنوان درس، **نیمسال:** اول ۱۴۰۲					
ردیف	**تاریخ**	**ساعت**	**عنوان**	**مدرس**	**آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس**
۱	۰۲/۰۷/۱۸	۱۴-۱۶	کلیات پرستاری بهداشت مادر و نوزاد: تعاریف، اهداف پرستاری بهداشت مادران و نوزادان، نظام ارائه خدمات بهداشت مادران و نوزادان و عوامل موثر، شاخص های مهم حیاتی در بهداشت مادران و نوزاد، مسائل و چالش های قانونی، ملاحظات فرهنگی و مذهبی، آمادگی پذیرش خانواده نسبت به حاملگی، واکنش مادری و پدری و نقش والدینی در بارداری .سندرم کواید در مردان * شاخص های حیاتی، تئوری نقش، تئوری بحران، تعریف خانواده و انواع آن	اعظم کمالی	
۲		۱۴-۱۶	تعاریف سلامت، سلامت زن، - دیدگاه اسلام نسبت به سلامت زن، -بلوغ - عوامل موثر بر شروع اولین قاعدگی -سندرم پیش از قاعدگی، -دوره باروری، -یائسگی و عوامل موثر برآن	اعظم کمالی	مطالعه مطالب جلسه قبل

۳		۱۴-۱۶	مروری بر آناتومی و فیزیولوژی دستگاه تناسلی داخلی-خارجی - سیکل تخمدانی، سیکل قاعدگی	اعظم کمالی	
۴		۱۴-۱۶	لقاح و رشد و و تکامل جنینی بلوغ تخمک و اسپرم تکامل جفت و بند ناف و مایع آمنویتیک	اعظم کمالی	مطالعه مطالب جلسه قبل
۵		۱۴-۱۶	تعریف واژه ها و اختصارات بارداری، -علائم و نشانه های حاملگی، -روش های محاسبه تاریخ احتمالی زایمان ، -تغییرات جسمی دوران بارداری در سیستم تناسلی و سایر سیستمها	اعظم کمالی	مطالعه مطالب جلسه قبل
۶		۱۴-۱۶	مراقبت پرستاری در بارداری : اهداف مراقبتی – معاینات اولیه – تاریخچه- معاینه فیزیکی . تست آزمایشگاهی و معاینات روتین بارداری * نحوه تخمین زمان تولد	اعظم کمالی	۱) آناتومی اعضای تولید مثل داخلی(رحم، سرویکس، تخمدان ها، رباط ها) را توضیح دهد ۲) عروق خونی لگن را توضیح دهد ۳) مجاری لنفاتیک لگن را توضیح دهد ۴) عصب گیری لگن را توضیح دهد

					۵) آناتومی اعضای تولید مثل داخلی(تخمدان و لوله فالوپ) را توضیح دهد
۷		۱۴-۱۶	اصول آموزش به خانم باردار در رابطه با بهداشت فردی: تغذیه، مراقبت از پوست، رژیم غذایی، واکسیناسیون، دفع، خواب .استراحت، ورزش، شغل، مقاربت... علائم هشدار دهنده ی بارداری	اعظم کمالی	
۸			ناراحتی جزئی دوران بارداری و مراقبتهای مربوطه (علت ،علایم، درمان، تدابیر پرستاری)، تهوع، تنگی نفس، ادم، یبوست، سوزش سر دل و...		
۹		۱۴-۱۶	ارزیابی سلامت جنین : الف- اهمیت بررسی سلامت جنین، ب- انواع روش های تشخیصی سلامت جنین (مانیتورینگ، سونوگرافی، ارزیابی حرکات جنین ، .OCT.NST - بیوفیزیکال پروفایل جنینی، نمونه برداری از پرزهای کوریونی، نمونه گیری از بند ناف، آمنیوسنتز، و آخرین روش ها بر اساس پیشرفت طب جنینی)	اعظم کمالی	

۵		۱۴-۱۶	ژنتیک و مشاوره ژنتیک مروری بر اختلالات کروموزومی تراتولوژی نقش پرستار در مشاره ژنتیک نظر اسلام نسبت به داشتن نسل سالم	اعظم کمالی	۱) علم مامایی را تعریف نماید. ۲) دوران پری ناتال را تعریف نماید. ۳) میزان تولد ، تولد را تعریف نماید. ۴) میزان باروری را تعریف نماید. ۵) مرده زایی ومرگ نوزاد ،میزان مرده زایی ۶) میزان مرگ و میر پری ناتال و میزان مرگ و میر شیرخوار را تعریف نماید. وزن کم ، وزن فوق العاده کم در هنگام تولد را تعریف نماید
۷		۱۴-۱۶	آشنایی با مراقبت های دوران بارداری	اعظم کمالی	۱) معاینات فیزیکی و آزمایشات لازم در طی ویزیت مراقبت های بارداری توضیح دهد ۲) فواید و علل سونوگرافی در تریمسترهای مختلف بارداری را شرح دهد ۳) زمان ویزیت مراقبتهای بارداری را براساس سن حاملگی شرح دهد ۴) دفعات مراقبت های معمول بارداری را نام ببرد.

۸		آشنایی با شکایات شایع دوران بارداری	۱۴-۱۶	اعظم کمالی	۱) علت وراههای پیشگیری ودرمانی تهوع واستفراغ راتوضیح دهد ۲) علت وراههای پیشگیری ودرمانی سوزش سردل راتوضیح دهد ۳) علت وراههای پیشگیری ودرمانی کمردرد، سردرد ،پتیا لیسم راتوضیح دهد علت وراههای پیشگیری ودرمانی هموروئید در بارداری را توضیح دهد
۹		**تعریف واژه ها و اختصارات بارداری،** **-علائم و نشانه های حاملگی،** **-روش های محاسبه تاریخ احتمالی زایمان ،** **-تغییرات جسمی دوران بارداری در سیستم تناسلی و سایر سیستمها**	۱۴-۱۶	اعظم کمالی	۱)آناتومی لگن استخوانی راتوضیح دهد. ۲)انواع لگن را نام ببرد ۳)خصوصیات انواع لگن را توضیح دهد ۴)اقطار لگنی را توضیح دهد
۱۰		آشنایی با زایمان طبیعی۱ و عوامل مؤثر بر آن	۱۴-۱۶	اعظم کمالی	۱) حرکات اصلی لیبر را توضیح دهد ۲) مانورهای لئوپولد را توضیح دهد ۳) وزن جنین را محاسبه کند ۴) مراحل زایمان را نام برد و هر کدام را توضیح دهد
۱۱		آشنایی با زایمان طبیعی۲ و عوامل مؤثر بر آن	۱۴-۱۶	اعظم کمالی	۱) دیلاتاسیون و افاسمان و استیشن را توضیح دهد

					۲) درزها و فونتانل های سر جنین را بشناسد و توضیح دهد ۳) قرار جنین، نمایش و وضعیت جنین را توضیح دهد ۴) خصوصیات انقباضات رحمی را توضیح دهد ۵) چگونگی اداره یک لیبر طبیعی را توضیح دهد
۱۲		۱۴-۱۶	آشنایی با زایمان طبیعی ۳و عوامل مؤثر بر آن	اعظم کمالی	۱) لیبر و علایم شروع لیبر را توضیح دهد ۲) علایم حیاتی مادر در هر مرحله از زایمان توضیح دهد ۳) آزمایشات لازم در لیبر را درخواست و تفسیر نماید ۴) اداره مرحله اول زایمان را (پایش مادر، دریافت مایعات وریدی و عملکرد مثانه) را توضیح دهد
۱۳		۱۴-۱۶	آشنایی با زایمان طبیعی ۴و عوامل مؤثر بر آن	اعظم کمالی	۱) مرحله دوم زایمان و مراقبت های مربوط به آن را توضیح دهد ۲) مرحله سوم زایمان و مراقبت های مربوط به آن را توضیح دهد ۳) نحوه خروج جفت را توضیح دهد ۴) دیستوشی مثانه را توضیح دهد ۵) مرحله چهارم لیبر و مراقبت های آن را توضیح دهد

					۶) اپی زیاتومی و انواع آن را توضیح دهد
۱۴		۱۴-۱۶	آشنایی با روش های غیر دارویی تسکین درد ۲و۱	اعظم کمالی	۱) اصول زایمان ایمن وانواع روش های غیر دارویی تسکین درد به تفکیک بیان نماید. ۲) مزایا و معایب روش های غیر دارویی و مکانیسم اثر آن را توضیح دهد ۳) طب فشاری و محل های آن در نقاط مختلف بدن را توضیح دهد ۴) روش های غیر دارویی که فیدبک محیطی به درد را کاهش میدهند، توضیح دهد ۵) آروماتراپی در زایمان را توضیح دهد ۶) زایمان در آب و تکنیک تن آرامی ۷) وضعیت های مناسب در مراحل مختلف زایمان را توضیح دهد ۸)مکانیسم ماساژ را توضیح دهد ۹)اثرات مکانیکی، فیزیولوژی و روانی ماساژ را توضیح دهد ۱۰)انواع ماساژ سوئدی را نام و توضیح دهد

					۱۱)آمادگی های لازم جهت انجام ماساژ و موارد منع ماساژ را توضیح دهد را توضیح دهد ۱۲)چگونگی انجام ماساژ در نقاط مختلف بدن را توضیح دهد
۱۵		۱۴-۱۶	آشنایی با دوره نفاس و تغییرات فیزیولوژیک و آناتومیک آن	اعظم کمالی	۱) تغییرات تناسلی بعد زایمان را توضیح دهد ۲) تغیرات پستان ها و سیستم گردش خون را توضیح دهد ۳) تغییرات گوارشی و ادراری را توضیح دهد ۴) مراقبت های دوره نفاس را توضیح دهد
۱۶		۱۴-۱۶	آشنایی با بلوغ و یائسگی	اعظم کمالی	۱)بلوغ و علایم آن وعوامل موثر بر شروع زمان بلوغ را توضیح دهد. ۲)تغییرات فیزیکی در بلوغ را توضیح دهد ۳) مراحل تکامل دربلوغ دختران و مردان را توضیح دهد ۴) انحراف از مسیر تکاملی بلوغ را توضیح دهد

					۵) یائسگی را توضیح دهد و عوامتل موثر بر شروع یائسگی را توضیح دهد ۶) مکانیسم یائسگی وتغییرات هورمونی یائسگی را توضیح دهد ۷) علایم و نشانه های یائسگی را توضیح دهد ۹) وازوموتور و تشخیص و درمان آن راتوضیح دهد ۱۰) استئوپروز و تشخیص و درمان آن را توضیح دهد
۱۷	-		**امتحان پایان ترم**	-	-

تاریخ امتحان میان ترم:

تاریخ امتحان پایان ترم:

سایر تذکرهای مهم برای دانشجویان: